

Voorwoord

Wie niet kan dromen is geen realist

In het kader van de jaarrekening is het goed om even terug te kijken. We doen dat in een soort bloemlezing. Het hieronder geboden jaaroverzicht beoogt niet compleet te zijn, daarvoor wordt verwezen naar de bijgaande begroting en aanverwante stukken en het burger- en sociaal jaarverslag. De bloemlezing geeft wel een sfeerimpressie en dus wat accenten van wat wij vinden dat bepalend was voor het gezicht van 2006. Daarbij gaan we natuurlijk in op de verkiezingen en de nieuwe samenstelling van raad en college, we gaan natuurlijk in op wat er gepresteerd is. Daarbij zijn accenten gelegd op bijvoorbeeld het opknappen van centrum en industrieterrein, de WMO, de paarse krokodil, de 8 voor dienstverlening en zo nog een aantal beeldbepalende gebeurtenissen. Allemaal tamelijk willekeurig en in een willekeurige volgorde, dit omdat iedereen zijn eigen accenten mag leggen en uiteraard mag verschillen van opvatting of iets als een hoogtepunt of dieptepunt is op te vatten. Hoogtepunt of dieptepunt, onze intentie is om voor nu en het nageslacht een omvattende terugblik op papier vast te leggen.

2006: In enkele opzichten een bijzonder jaar

Het jaar 2006 was een historisch jaar, in ieder geval in politiek opzicht. Het was het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen. Het was het eerste jaar waarin een andere partij dan het CDA de grootste werd. De PvdA won de verkiezingen met een verschil van bijna 100 stemmen en werd daardoor de trekkende partij in de formatie. De grote verkiezingsoverwinning heeft zich vertaald in een ruimere vertegenwoordiging in het college en de noodzaak om vanwege de verhoudingen met vijf wethouders te gaan regeren, overigens met behoud van de oorspronkelijke vier fte's. Hiermee deed ook het fenomeen deeltijd-wethouder zijn intrede in Wijchen. Het nieuwe college is aan de slag gegaan met een ambitieus verkiezingsprogramma "Samen verder voor en met Wijchenaren".

Evaluatie collegeperiode 2002-2006

Eveneens historisch mag worden genoemd dat het oude college afscheid nam van de afgesloten raadsperiode met een evaluatie van haar collegeprogramma. Deze evaluatie bevatte in recht toe rechtaan proza wat het vorige college aan resultaten had neergezet. Hieruit kon de conclusie worden getrokken dat ambities er niet alleen zijn voor de klantenbinding, maar dat ze ook gewoon waargemaakt kunnen worden. Met andere woorden, de samenleving is met realistische ambities in Wijchen gewoon een beetje maakbaar gebleken. Steen voor steen en stap voor stap is gewerkt aan de voorbereidingen van dingen die nu klaar zijn of in de steigers staan. De brede scholen in Bergharen, Woezik en Noord zijn daar voorbeelden van. Andere voorbeelden zijn de gymzaal in Kerkeveld en de nieuwe sportzaal in de Woezik. Waar de gemeente jarenlang nauwelijks woningbouwprojecten de grond uit zag komen doordat er allerlei belemmeringen van hogere overheden lagen, grondaankopen lastig waren en er domweg lange procedures gevoerd moesten worden, verrijzen er sinds een aantal jaren weer woningen. Vooral de woningbouw in de kleine kernen had lang een zieltoegend bestaan geleid, maar heeft flink wat impulsen gehad, zo valt te lezen in die evaluatie.

Onze portemonnee

De jaarrekening sluit met een positief saldo van ca. € 4 ton. In de tweede prorap werd een positief saldo van ca. € 7 ton voorzien. Het verschil zit voor een belangrijk deel in de verplichting, de 5% vereveningsbijdrage, die ons in opgelegd om als zogenoemde "voordeelgemeente" eenmalig ca. € 2,2 ton van de BTW-compensatie die wij ontvangen terug te betalen. Al met al kunnen we hiermee vaststellen dat de lucht inderdaad uit de begroting is en dat het overschot afgezet tegen de begrotingsomvang van ca. € 60 miljoen een afwijking van ongeveer 0.6% oplevert. Daarnaast blijkt uit deze jaarrekening dat het besluit van uw raad om de rekenrente te verlagen nu een nadeel oplevert van € 383.000. Dit betekent dat er bij een verder stijgende rente problemen gaan ontstaan in de structurele dekking van de begroting. Wij komen hier bij de kadernota op terug.

In de bouwgrondexploitatie zijn meerdere complexen afgesloten, zodat wij de geprognoseerde winst ook daadwerkelijk kunnen nemen. Een deel van deze opbrengsten zijn door uw raad reeds bestemd, bijvoorbeeld voor het sportcomplex Woezik en de bouw van de brandweerkazerne. Voor het niet bestemde deel wordt u een voorstel gedaan. Dit voorstel is verderop onder budgettaire gevolgen en in de jaarrekening in het hoofdstuk Resultaat 2006 onderbouwd.

Over de besteding van al dit geld wordt in de jaarrekening verantwoording afgelegd. De accountant voert dan in opdracht van de raad de controle op de verantwoordingen in de jaarrekening uit. Ook over 2006 ziet het ernaar uit dat Wijchen weer een goedgekeurende verklaring krijgt op zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Strategie

De vorige periode is een strategische visie totstandgekomen. Deze visie op de ontwikkeling van Wijchen voor de komende twintig jaar is met inbreng van vele Wijchenaren ontstaan. Duidelijk is geworden dat Wijchen door allerlei belemmeringen zo langzamerhand tegen zijn fysieke grenzen aanloopt. Was het eerst de gedachte om richting Niftrik en de Loonse waard te gaan ontwikkelen, opdat een inwonergroei tot zo'n 50.000 haalbaar zou zijn, nu mogen we blij zijn als we net boven de 40.000 inwoners zullen stabiliseren. De ecologische verbindingzone, hoogspannings- en gasleidingen en het wegen- en spoorwegennet vormen met elkaar teveel obstakels om het aantal woningen fors te kunnen opvoeren. Toch zijn er heel wat plekken aangewezen waarop nog gebouwd kan worden. Natuurlijk op de Huurlingsedam, maar ook een bescheiden sprong westwaarts is voorzien. Daarnaast heeft het begrip burchtbebouwing in Wijchen zijn intrede gedaan. Dit is een compacte manier van bouwen in een overigens vrijwel leeg landschap. Zoiets zou in Lunen en mogelijk ook tussen de Oosterweg en de Valendrieseweg kunnen gaan verrijzen. Het oude mobilisatie- of MOB-complex in Alverna is ook aangewezen als een mogelijke locatie om wonen in het groen mogelijk te maken. Naast bebouwing gaat het in de strategische visie ook om andere waarden. Landbouw, natuur, landschap, welzijn en cultuurhistorie zijn allemaal tegen elkaar afgewogen. Geconstateerd is dat we in Wijchen gelukkig geen achterstandswijken hebben. Willen we dat zo houden, dan zal er wel in enkele wijken geïnvesteerd moeten worden. Om die reden zijn al wijkplannen aangekondigd voor Diepvoorde en Achterlo.

Paarse krokodil

In 2006 is een forse stap gezet in het "ontregelen" van onze verordeningen en voorschriften. Het door uw raad geïnitieerde project actie paarse krokodil had tot doel vooral in 2006 een grote slag te maken. Een groot aantal verordeningen en reglementen is inderdaad geschrapt en van flink wat regelingen zijn de administratieve lasten voor burgers en bedrijven gereduceerd. De nadruk heeft gelegen op de regelgeving rond ons zorgloket, om vooral die groep en hun mantelzorgers te kunnen ontlasten.

Los daarvan zijn meer dan 150 werkprocessen binnen de organisatie getoetst op overdreven regelgeving en zijn ze verder gestroomlijnd. Tal van formulieren zijn ingekort, samengevoegd en verduidelijkt. Besloten is om de kritische blik op ons verordeningenbestand in ieder geval ook in 2007 nog te richten en op scherp te houden. Ondermeer de APV is nog een klus die in 2007 geklaard moet worden. Overigens maakt de gemeentelijke regelgeving, zo blijkt uit onderzoek, hooguit 10% uit van de regeldruk die onze inwoners en bedrijven ervaren. De meeste regels worden nog steeds door het Rijk en Europa gemaakt en op de reductie van die administratieve lasten hebben we als gemeente maar beperkt invloed.

Je maintiendrai

Voor wat betreft de handhavingsactiviteiten van de gemeente heeft 2006 laten zien dat we dit inmiddels behoorlijk goed in de vingers hebben gekregen. De externe doorlichtingen van onze activiteiten op het gebied van milieu, bouwtoezicht en gebruiksvergunningen brandveiligheid tonen dit aan. De integrale handhaving levert nog wel een aandachtspunt op.

In dit kader zijn we in 2006 gestart met een onderzoek naar de organisatie rondom vergunningverlening en handhaving. Dit onderzoek is direct al geplaatst in het licht van de aangekondigde omgevingsvergunning. Met de omgevings- vergunning wordt beoogd om voor de burger tot integrale vergunningverlening te komen, wat weer zoveel wil zeggen als één loket, één aanvraag en één vergunning. Dat gaat gelden voor de burger of ondernemer die verschillende gemeentelijke vergunningen nodig heeft, bijvoorbeeld een bouwvergunning, uitrit- en kapvergunning die allemaal samenhangen met zijn bouwinitiatief. De omgevingsvergunning gaat óók gelden voor de burger of ondernemer die daarnaast ook nog vergunningen van het rijk, de provincie of het waterschap nodig heeft. Ook in dat geval komt er één loket. Strijdpunt is overigens nog of dat loket altijd bij de hoogste overheid moet komen, zoals het voorstel nu nog luidt. Het kan immers toevallig gaan om de toevallige rijksvergunning met de kleinste effecten en om daarvoor alles door een hoge overheid, verder van de burger af, af te laten wikkelen, dat is niet altijd wijs. Hoe dan ook, wij hebben het besluit genomen dat er een nieuwe afdeling Bouwen en Leefomgeving komt om tijdig klaar te zijn voor deze ontwikkeling. De oude afdeling bouwzaken wordt in 2007 opgeheven en onderdelen daarvan gaan naar deze nieuwe afdeling, andere onderdelen zijn toegevoegd aan andere afdelingen.

Een facelift voor het centrum

In 2006 zijn plannen tot stand gekomen om ons centrum een nieuw gezicht te gaan geven. We hebben met zijn allen vastgesteld dat ons centrum niet de uitstraling heeft die wij vinden passen bij een gemeente van onze omvang en met onze ambities. Al in 2005 heeft uw raad besloten dat het centrumgebied over een nieuwe vloerbedekking moet gaan beschikken. De bestrating, het wegmeubilair, de verlichting en aankleding worden zo mogelijk in 2007 al aangepakt (in ieder geval wordt gestart in 2007). De eigenaren en ondernemers in het centrum zullen dan wat betreft de aankleding van hun eigen panden ook de nodige inspanningen moeten verrichten om daadwerkelijk van een facelift te kunnen spreken. In 2007 zal hiervoor kaderstellend een beeldkwaliteitsplan worden voorgelegd.

Daarnaast kunnen door de besluiten over sloop en nieuwbouw van de bibliotheek, het gemeentekantoor, het juniorcollege en de Bolster grote gebieden in de oost- en westflank van het centrum worden herontwikkeld. Dit levert allemaal nieuwe kansen op om ons centrum die uitstraling te geven die past bij onze dromen, want wie niet kan dromen is geen realist. Uw raad heeft met enthousiasme onze plannen begroet over de omgeving van het nieuwe gemeentekantoor en de geplande boulevard van het kasteel naar het meer.

Ook de plannen voor de omgeving van de bibliotheek en het postkantoor zijn door uw raad en door de inwoners enthousiast ontvangen. Al met al willen we iets realiseren dat toekomstige generaties graag zullen willen behouden. Met andere woorden: we bouwen met de intentie dat we nu het beschermde dorpsgezicht van de toekomst aan het creëren zijn.

Een facelift voor het industrieterrein

Het jaar 2006 was ook het jaar waarin de facelift van het bedrijventerrein Wijchen-Oost gestalte kreeg. Dit mag gerust als een mijlpaal worden beschouwd. De gemeente heeft voor deze herstructurering miljoenen aan Europese subsidiegelden binnengekregen. Met een relatief bescheiden financiële inspanning uit eigen portemonnee kon op deze manier een groot en aansprekend project worden gestart. Vóórdat het terrein daadwerkelijk een achterstandsbuurt zou worden is hier geïnvesteerd. Inmiddels is ook een bedrijvenvereniging voor het terrein totstandgekomen met 150 leden waarmee het vlieg-wieleffect van publieke investeringen geïllustreerd kan worden. Door de aansluiting van veel bedrijven op de glasvezelkabel beschikt het bedrijfsleven ook nog eens over supersnel dataverkeer en kan het de toekomst in velerlei opzichten met vertrouwen tegemoet zien.

Het was jammer te ervaren dat de mooie kanten van het opknappen wat werden overschaduwde door de perikelen rondom de vertraagde herstructurering van de Nieuweweg en de rotonde bij de Praxis. De meningsverschillen van de gemeente met de betreffende wegenbouwer werden ongewild via de media uitgevochten. Aanwonenden zagen hun bereikbaarheid voor langere tijd in gevaar komen en richtten hun pijlen aanvankelijk op de gemeente. Later werd bij de voorspoedige aanleg van de rotonde bij Woondrome voor vrijwel iedereen duidelijk dat de gemeente niet veel te verwijten viel en zijn er allerlei geschillenregelingen met de betreffende aannemer opgestart. Deze hebben in 2006 nog niet tot een uitspraak geleid.

Samenwerken in Maas en Waal

Op het gebied van intergemeentelijke samenwerking laat 2006 verschillende gezichten zien. De voorgenomen samenwerking op het gebied van de afdelingen sociale zaken van Heumen, Beuningen en Wijchen vond zijn Waterloo. Er was onvoldoende synergie tussen de partijen om tot één gezamenlijke sociale dienst te komen. Op het gebied van de plattelandsontwikkeling c.a. ging het wat dat betreft een stuk beter. Er is in het land van Maas en Waal een gezamenlijke visie op wonen en werken in het buitengebied ontsproten aan de samenwerking van de gemeenten West Maas en Waal, Druten, Beuningen en Wijchen. Deze vormt de basis voor het uitwerken van een gezamenlijk bestemmingsplan buitengebied. Ook is er een gemeenschappelijk Landschapsontwikkelingsplan tot stand gekomen, zij het dat West Maas en Waal hierin niet participeert. Op het gebied van ICT en belastingen is in 2006 gewerkt aan plannen om tot samenwerking te komen van de vier gemeenten in het land van Maas en Waal inclusief Heumen. In 2007 zal een en ander tot nadere besluitvorming moeten komen. Tenslotte kan gewezen worden op de succesvolle samenwerking op het gebied van de WMO en de gezamenlijke aanbesteding van het pakket huishoudelijke verzorging. Bij al deze projecten blijkt dat Wijchen een voortrekkersrol in de regio vervult en dat veel initiatieven vanuit Wijchen ontstaan. We kunnen om die reden zondermeer stellen dat Wijchen haar vizier (ook) naar buiten heeft staan.

Wijchen ontketent

Het jaar 2006 mag ook het jaar genoemd worden waarin zich de kentering voltrok in onze bouwplannen. De prop is uit de leiding en in 2006 zijn tal van bouwinitiatieven van de tekentafel gekomen en in het jaar 2007 zullen overal de bouwkransen verrijzen. Om maar een paar voorbeelden te noemen, het Meshallerterrein heeft een complete metamorfose ondergaan. Waar ooit de lelijke fabriekshal stond staat nu een fraai vormgegeven appartementencomplex, waarvan de glazen voorgevel en straks de weelderige oranjerie bepalend zullen zijn.

De grondwerkzaamheden aan het Kraanvogelsterrein zorgen daarnaast voor de lange tijd gewenste en noodzakelijk opwaardering van de stationsomgeving. Het klooster Tienakker is inmiddels ontdaan van zijn lelijke aanbouwen uit de jaren '60 en '70 en de contouren zijn inmiddels zichtbaar van de prachtige appartementen die het aanzicht van de meeroever en de kloostertuin daar gaan bepalen.

De achterkanten aan de Sterrebosweg zijn inmiddels omgetoverd in een speelse en fraaie combinatie van wonen en winkels die eens te meer benadrukt dat het Sterrebos zelf wel een impuls kan gebruiken. De locatie Groenen die in Kerkeveld lange tijd een rommelige aanblik heeft gegeven wordt omgetoverd in een fraaie villawijk, terwijl de nog steeds als woontorentjes omschreven appartementencomplexen op Kerkeveld inmiddels een verrijking vormen van de aanblik van die wijk. Het plan Lambrasse liet zien dat we heel snel kunnen werken als er goede plannen zijn en dat het heel wel mogelijk is om een project te maken met woningen die allemaal beneden de € 172.000 kosten en vooral bedoeld zijn voor starters. In Niftrik wordt de laatste hand gelegd aan de invulling van het weijtje bij de oude boterfabriek en in Hernen zijn de bouwwerkzaamheden aan het Hoge Rot begonnen. Ook daar bleek de nieuwbouw een schot in de roos en waren de woningen al snel verkocht. Er zijn nog veel meer ontwikkelingen te melden, maar dit geheel geeft al een goed beeld van de onstuimige opmars die Wijchen nu doormaakt. Voegen we hier nog aan toe de plannen rondom de brede scholen in bijvoorbeeld Noord, de Woezik (met het hele sportcomplex daarbij) en Bergharen, het winkelcentrum van Alverna en de plannen rond de Huurlingsedam dan moet het een willekeurige voorbijganger al lang duizelen.

Multi- kansen en multi-problemen

In een terugblik mogen de jongeren niet ontbreken. Het gaat goed met de Wijchense jongeren, zo blijkt uit onderzoek. Er is ook een jongerenraad die zich op gezette tijden goed laat horen en met initiatieven komt. Het gaat natuurlijk niet met alle jongeren even goed. In 2006 is een impuls gegeven aan de leerplichthandhaving. Dit werpt inmiddels beslist zijn vruchten af. Jongerenproblematiek vraagt misschien nog meer dan andere beleidsvelden een integrale aanpak. Dit wordt ook wel ketenaanpak genoemd. Samenwerking met politie, justitie, scholen, jeugdwerk en instellingen als de opvoedingswinkel is hartstikke nodig. Er zijn nu concrete afspraken gemaakt met alle partners, waarbij ook nog eens met acht gemeenten wordt samengewerkt. De problematische jeugdgroepen zijn in kaart gebracht, er is een top vijf samengesteld en deze wordt dicht op de huid gezeten. De burgemeester voert gesprekken met jongeren en hun ouders uit deze groep om de ernst van de situatie duidelijk te maken en om verdere schreden op het verkeerde pad te stuiten. De problematiek van

huiselijk geweld wordt in deze aanpak direct meegenomen. Jongerenproblematiek is vaak immers een uiting van een multi-problemen thuissituatie.

WMO

De voorbereidingen op de WMO tekenden ook het vorige jaar. De toevoeging van deze klus aan onze zorgloot is absoluut omvattend en complex. Het gaat om veel geld, om veel mensen en om een taakveld waarbij ook emoties begrijpelijkerwijs een rol spelen. We wisten al lang dat deze taak er aan kwam, maar de daadwerkelijke invoeringsdatum is steeds verschoven, terwijl ook het uiteindelijke takenpakket en de financiering daarvan lang onzekerheid met zich meebracht. In een goed samenspel tussen ambtelijke organisatie, college, uw raad en de cliëntenorganisaties hebben we kunnen werken aan een zorgvuldig invoeringstraject. De raad heeft niet kinderachtig gedaan in het beschikbaar stellen van de nodige menskracht om deze taak ook direct goed te kunnen oppakken, iets dat zich inmiddels heeft vertaald in een vrijwel vlekkeloze invoering. Zoals we er nu tegenaan kijken levert de aanbesteding en gunning van het pakket huishoudelijke verzorging eigenlijk nog de meeste hoofdbrekens op, al blijft de onzekerheid over de uiteindelijke betaalbaarheid ons wel bezighouden.

Tevreden klanten

Op het gebied van onze dienstverlening hebben we in 2006 een 8 gehaald. Enkele jaren geleden is er door ons een ambitie neergelegd om in 2006 deze score op een 8 te krijgen en we zijn heel blij dat dit met gezamenlijke inspanning ook is gelukt. Voor een kleine en compacte organisatie als de onze is het altijd moeilijker om zo'n hoge score te bereiken, dan voor een organisatie die goed in de formatie zit. We zijn hier dus dubbel blij mee en zetten alles op alles om deze hoge score ook in de toekomst te behouden. Veel energie is ingezet op het tijdig beantwoorden van brieven. Het blijkt dat we in 2006 in staat zijn geweest om het aantal burgerbrieven dat naar eerste inschatting in een week kan worden afgedaan in 70 tot 80% van de gevallen ook daadwerkelijk binnen een week af te doen. Van de overige brieven houden we bij of die tijdig worden afgedaan. De norm is dat 90% van de brieven die nog niet zijn afgehandeld binnen die termijn worden beantwoord. Dit halen we steeds. In feite betekent dit dat van alle geregistreerde brieven (en dat waren er in 2006 meer dan 15.000!) we minder dan 1% aan het eind van het jaar nog niet binnen de termijn hadden afgedaan. De afhandelingstijden bij de balie zijn goed, behalve op de erg druk bezochte woensdagavond. Hier lopen we tegen onze fysieke beperkingen op waar het gaat om de formatie en het aantal balies. De telefonische bereikbaarheid is wel een continu aandachtspunt zo blijkt uit herhaalde onderzoeken. We blijven erin investeren om ook dit aspect op een goed niveau te krijgen. Tenslotte de elektronische dienstverlening, op dit gebied proberen we met minimale middelen een maximaal resultaat te halen. Naar onze overtuiging slagen we hier goed in. We zijn wat betreft de kwaliteit van onze website met stip gestegen in 2006, terwijl nagenoeg alle formulieren die we in Wijchen gebruiken zijn te downloaden vanaf de website.